

[Bøgholm.]

Forenede Nationer og paa Basis af De Forenede Nationers Pagt, idet jeg gaar ud fra, at de nordiske Lande, der endnu i Dag ikke er Medlemmer, i Løbet af kort Tid vil blive det.

I Verdensrigernes Tidsalder vil det nordiske Samarbejdes Udvidelse af Nationen kunne faa den allerstørste Betydning. For mit eget Vedkommende kan jeg sige, at jeg har aldrig stærkere end i Øjeblikket troet paa Betydningen af, ja Nødvendigheden af et stærkt nordisk Samarbejde.

Paa et Tidspunkt, hvor Verden paa saa mange Maader er internationalt indstillet, er det naturligt og rigtigt, at Legationerne giver Udtryk for de forskellige Omraader af et Lands nationale Liv. Der vil derfor til dem kunne blive knyttet en Række Specialmedarbejdere: Militær-, Marine-, Luftfarts-, Landbrugs-, Handels-, Presse- og Kulturattachéer. Det gælder jo om de militære Attachéer, at de udpeges af Forsvarsministeriet, attachéernes Legationerne og rapporterer saavel til Forsvarsministeriet som til Udenrigsministeriet. Hvor betydningsfuld den Gerning, en Militærattaché kan komme til at udføre, kan være, derom synes jeg, vi har set Beviset i den Gerning, Kommandør Kjølens udførte i Berlin i Tiden før den 9. April. Det er nu vel Mening, at der gennem Det Danske Selskab skal udsendes en Slags Kulturattachéer, der vel maa virke i Tilknytning til Legationerne derude. Deres Opgaver vil naturligvis være en Slags Kulturpropaganda. Jeg tror, at det Sted, hvor dette er løst dygtigst, er i England af „The British Council“ som Lord Lloyd gjorde til et fremragende Instrument for Udbredelse af Kendskabet til engelsk Kulturliv, og som var en ganske overordentlig effektiv Organisation. Jeg vil gerne hente, at de, der faar med dette at gøre, naar Tanken herom skal føres ud i Livet, sætter sig ind i British Council's Arbejdsformer. Jeg tror, der er overordentlig meget at hente derovre. Jeg hører til dem, der tillægger Tanken om en saadan Kulturpropaganda en ikke ringe Betydning. Man behøver blot at tænke paa den overordentlig dygtige Propaganda, der har været udfoldet af „Alliance Française“, og da navnlig i de levantiske Lande, hvor man vel i Virkeligheden kan sige, at Frankrigs stærke Stilling i disse Lande har været Resultatet af den franske Kulturpropaganda. Jeg kunde ogsaa henvise til, hvorledes Kulturinteressernes Brydning paa Balkan i Mellemkrigsperioden er gaaet forud for de økonomiske

Interessers, saaledes at det Gang paa Gang har været Kulturpropagandaen, der har brudt Vej for den kommercielle Ekspansion. Det gælder Frankrig, det gælder Italien og det gælder Tyskland, ja vel i særlig Grad disse Lande. Det vil sikkert være af Betydning, at der her ikke saa meget bliver Tale om en direkte som om en indirekte Propaganda gennem Udbredelse af saglige Oplysninger om Forhold i Danmark. Det vilde maaske være rigtigt, om der paa dette Punkt kom et Samarbejde i Gang med Rask-Ørsted Fondet og et Samarbejde med Dansk Samvirke, som jo ikke mindst igennem de danske Kolonier i Udlandet vil være i Stand til at gøre en overordentlig værdifuld Indsats i Arbejdet paa at gøre vort Land kendt derude og bryde Vej for danske Interesser.

Men ogsaa vor Radio bør gennem Udsendelse om Danmark paa fremmede Sprog deltage i dette Arbejde. En saadan Udsendelse vil jo naturligt kunne finde Tilknytning til det Arbejde, vore Kulturattachéer — for at kalde dem ved dette Navn — vil komme til at øve ude i Verden. Den vil kunne finde Sted i Tilslutning til Forelæsninger, Øvelser om Danmark, Studiekredse om Danmark, som vil kunne blive ledet af dem, der skal være Repræsentanter for vore kulturelle Interesser derude.

Begrebet Presseattaché er jo ikke noget nyt for den danske Udenrigstjeneste. Der foreslaas nu en Udvidelse, saaledes at der bliver 6 Poster som Presseattaché, idet jeg forstaaer, der her er tænkt paa New York, London, Moskva, Paris, Stockholm og Oslo. I Forbindelse med Oprettelsen af Gesandtskaber ude i det britiske Verdensrige vil jeg gerne fremføre den Tanke, om ikke det kunde være rimeligt at knytte en rejsende Presseattaché til Legationen i London, saaledes at han, i det Omfang det nu er muligt, kunde dække Imperiet for os; i Flyvemaskinernes Tidsalder vil Begrebet Afstand jo ikke gribe hindrende ind. Der er ude i det britiske Imperium en lang Række overordentlig betydningsfulde Blade, som det vil være af stor Interesse for os at komme i Forbindelse med, og herude, hvor der sjældent kommer Repræsentanter af denne Art, vil det maaske netop være muligt at gøre en Indsats for vort Land, maaske paa mange Maader lettere end i Storbyerne, hvor vor Presseattaché jo alligevel kun vil være een blandt mange andre.

Et af de nye Træk i det af den højtærede Udenrigsminister forelagte Lovforslag er Indførelse af Disponibilitetsklassen. Det er en Tanke, der er taget fra svensk Uden-